

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 12 april 2022
Registratiekenmerk : 2025132
Gemeentebladnr. : 2022/34
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Naam opsteller : Theo Peters
Bereikbaar onder : +31455278665, theo.peters@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Hugo Janssen
Raadsvergadering d.d. : 31 mei 2022
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. Onderwerp

Jaarstukken 2021 en de Programmabegroting 2023 e.v. van ISD BOL

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

De uitvoering van de Participatiewet en aanverwante wetten is door de gemeenten Brunssum, Beekdaelen (Onderbanken) en Landgraaf, opgedragen aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf (ISD BOL).

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ISD BOL heeft Gemeente Brunssum de Jaarstukken ISD BOL 2021 en de Programmabegroting ISD BOL 2023 e.v. ontvangen op 21 maart 2022.

b. Huidige situatie/probleemstelling

ISD BOL Jaarstukken 2021

De jaarrekening en het jaarverslag zijn conform artikel 23 van de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL (GR) tot stand gekomen. Door de accountant is een verslag afgegeven zoals omschreven in artikel 24, lid 1 van de GR. De accountantsverklaring maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening. Conform artikel 24, lid 4 van de GR kan de gemeenteraad binnen 2 maanden, nadat de jaarrekening is toegezonden daartegen schriftelijk bezwaar indienen bij het Algemeen Bestuur van ISD BOL. De definitieve vaststelling van de jaarstukken zal samen met de behandeling van eventuele bezwaren van de deelnemende gemeenten, worden geagendeerd voor de AB-vergadering op 22 juni 2022.

Programmabegroting ISD BOL 2023 e.v.

Op grond van artikel 21, lid 1 van de Gemeenschappelijke regeling van ISD BOL dient het Dagelijks Bestuur u de opgestelde ontwerp-begroting voor het komende kalenderjaar vóór 1 april toe te zenden. Op grond van lid 3 van genoemd artikel kunnen de raden van de deelnemende gemeenten binnen twee maanden na toezending van de ontwerp-begroting hun gevoelens daarover doen blijken. De zienswijzen van de deelnemende gemeenten zullen worden aangeboden aan het Algemeen Bestuur van ISD BOL in haar vergadering van 22 juni 2022 ter definitieve vaststelling van de Begroting 2023 e.v..

In de jaarstukken 2021 ISD BOL wordt beleidsmatig en financieel verslag gedaan van het boekjaar 2021. De jaarstukken betreffen: het jaarverslag 2021 en de jaarrekening 2021.

In de begroting 2023 e.v. wordt met name op financieel terrein vooruit gekeken naar 2023 en verder.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Kennis te nemen van de ISD BOL Jaarstukken 2021 en de Programmabegroting 2023 e.v. en ten aanzien van deze stukken bijgevoegde zienswijze af te geven.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (Bbv nr.)
Niet aan de orde.
2. traject tot dusverre
 - De Jaarstukken 2021 en de Begroting 2023 zijn op 16 maart door het DB van ISD BOL besproken en doorgeleid naar het AB;
 - Op 22 maart zijn de jaarrekening en begroting door het AB van ISD BOL voorlopig vastgesteld en doorgeleid naar de gemeenten voor hun zienswijze.
3. Rol/ bevoegdheden college van B en W
Het college van B en W adviseert de gemeenteraad bij het afgeven van een zienswijze of het indienen van bezwaar bij het AB van ISD BOL.
4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
 - Participatiewet;
 - Gemeentewet;
 - Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL.
5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met programmabegroting en uitvoeringsagenda?
Het betreft hier geen beleid, maar financiële verantwoording.
6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

ISD BOL Jaarstukken 2021

Onderstaand worden de Jaarstukken 2021 van ISD BOL vertaald naar de gevolgen voor onze gemeentelijke financiële huishouding:

	ISD BOL Jaarstukken 2021	Eigen begroting	Saldo
Werkdeel ISD BOL	€ 681.261	€ 891.854	+ € 210.593
Kinderopvang	€ 80.006	€ 30.000	-/- € 50.006
Ink.deel incl. BBZ, IOAW, IOAZ	€ 10.943.056	€ 11.911.175	+ € 968.119
Bedrijfsvoering	€ 2.868.817	€ 2.934.200	+ € 65.383
MER/Rechtmatigheidstoetsing	€ 25.512	€ 49.827	+ € 24.315
Maatschappelijke participatie	€ 1.106.731	€ 1.198.000	+ € 91.269
Subtotaal	€ 15.705.383	€ 17.015.056	+€1.309.673

**Bovenstaande cijfers komen niet één op één overeen met de cijfers opgenomen in de gemeentelijke jaarrekening 2021, doordat er sprake is van een andere indeling/clustering van onderdelen.*

Werkdeel ISD BOL

Van het Participatiebudget dat de gemeente Brunssum beschikbaar heeft was €891.854 geoormerkt voor de re-integratieactiviteiten van ISD BOL en gold tevens als budgetplafond. In 2021 was er sprake van onderuitputting omdat consulenten van ISD BOL zijn overgeheveld naar Betere Buren.

De kosten hiervan drukken vanaf 2021 op de begroting van Betere Buren.

Kinderopvang

Reeds eerder, bij de 2^e berap 2021 van ISD BOL, werd aangegeven dat het beroep op kinderopvangplekken met een Sociaal Medische Indicatie, in 2021 fors is toegenomen. De gemeente heeft in haar eigen begroting €30.000 opgenomen voor kinderopvang bij ISD BOL. Uiteindelijk bedraagt de afrekening over 2021 €80.006, derhalve een tekort van €50.006.

Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ

De definitieve beschikking gebundelde uitkering BUIG over 2021 bedraagt uiteindelijk €11.925.802.

Nu het boekjaar 2021 is afgerond, verantwoord ISD BOL €10.943.056 totaal aan uitkeringslasten Participatiewet, BBZ, IOAW en IOAZ. Het rijksbudget is daarmee voldoende om de uitkeringslasten te kunnen dekken.

In onze begroting is uitgegaan van een bedrag ad €11.911.175 aan uitgaven, zodat €968.119 aan overschot wordt gerealiseerd.

· *Bedrijfsvoering*

De bedrijfsvoeringskosten zijn in 2021 uitgekomen op €2.868.817. Het budget in de gemeentelijke begroting bedraagt € 2.934.200. Hierdoor ontstaat er een overschot ad. € 65.383.

Daarnaast drukt de 'rechtmatigheidstoetsing' op de bedrijfsvoeringskosten. ISD BOL heeft ook in 2021 een extern bureau ingehuurd voor onderzoek naar voorliggende voorzieningen.

Tot slot drukt op deze post ook de kosten van de Minima Effect Rapportage (MER).

· *Maatschappelijke participatie*

De uitgaven voor maatschappelijke participatie zijn lager dan geraamd n.a.v. (bijgestelde) begroting. In 2021 bedroegen de daadwerkelijke uitgaven € 1.106.731 waar wij in de gemeentelijke begroting uitgaven van € 1.198.000.

· *Subtotaal Jaarstukken 2021*

Het subtotaal van de jaarstukken 2021 valt vrij in het resultaat van gemeente Brunssum over 2021.

ISD BOL Programmabegroting 2023 e.v.

Onderstaand wordt de Programmabegroting 2023 e.v. van ISD BOL vertaald naar de gevolgen voor onze gemeentelijke financiële huishouding:

	ISD BOL Begroting 2023	Eigen begroting	Saldo
Werkdeel ISD BOL	€ 583.330	€ 713.901	+ € 130.571
Kinderopvang	€ 63.000	€ 30.000	-/- € 33.000
Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW/Z	€ 11.882.507	€ 11.389.399	-/- € 493.108
Bedrijfsvoering	€ 3.009.634	€ 2.926.334	-/- € 83.300
Klanttevredenheidsonderzoek	€ 29.798	€ 35.656	+ € 5.858
Maatschappelijke participatie	€ 1.059.000	€ 1.117.000	+ € 58.000
Subtotaal	€ 16.627.269	€ 16.212.290	-/- € 414.979

· *Werkdeel ISD BOL*

Het ministerie geeft aan de gemeenten geen meerjarenbeschikkingen af over de ontwikkeling van het Participatiebudget en het re-integratiebudget als onderdeel daarvan. Voor 2023 en de jaren daarna is de ISD BOL begroting daarom gebaseerd op gegevens uit de circulaire van september 2017 + mutaties circulaires re-integratie Rijksbudget Participatie Wet. Voor Brunssum wordt rekening gehouden met een re-integratiebudget ad. € 1.726.842. Hiervan is €700.021 geoormerkt voor de re-integratieactiviteiten van ISD BOL en geldt tevens als budgetplafond.

In de begroting van ISD BOL is er rekening gehouden met de overheveling van 2 Werkcoaches naar Betere Buren i.v.m. de overheveling van hun taken. In de begroting van de gemeente is hier nog geen rekening mee gehouden omdat er in 2022 sprake is van een pilot en er nog geen definitieve besluitvorming over heeft plaatsgevonden.

· *Kinderopvang*

ISD BOL prognosticeert de lasten kinderopvang 2023 ad. € 63.000. Deze prognose zal worden meegenomen in de Brunssumse begroting 2023. In de Brunssumse primitieve begroting 2023 is vooralsnog een budget ad. € 30.000 opgenomen.

· *Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ*

Ook voor de omvang van het BUIG-budget (gebundelde uitkering Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004) geeft het ministerie aan de gemeenten geen meerjaren-beschikkingen af. Voor 2023 en de jaren daarna is de begroting daarom gebaseerd op het voorlopig vastgestelde BUIG-budget 2022 en de rekensystematiek volgens het nieuwe verdeelmodel.

ISD BOL houdt in de programmabegroting 2023 e.v. voor 2023 rekening met een BUIG-budget ad. € 11.265.929 voor Brunssum.

Voor 2023 gaat ISD BOL uit van € 11.882.507 aan uitkeringslasten. Indien deze prognose uitkomt en het Rijk houdt vast aan haar voorlopige beschikking, wordt er in 2023 een tekort van € 493.108 gerealiseerd.

In hoeverre het macrobudget vanaf 2022 verder zal worden bijgesteld is thans nog niet in te schatten.

Vanaf 2017 is er geen separaat budget meer aanwezig in de gemeentelijke begroting om het eigen risico op de BUIG op te vangen.

· *Bedrijfsvoering*

De bedrijfsvoeringskosten ISD BOL 2023 zijn begroot op € 3.009.634. Dit is hoger dan het bedrag in onze eigen begroting is opgenomen.

Daarnaast wordt in 2023 een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd dat drukt op de bedrijfsvoeringskosten.

· *Maatschappelijke participatie*

De uitgaven voor maatschappelijke participatie worden voor 2023 geraamd op € 1.059.000. In de gemeentelijke begroting staat voorts nog een bedrag opgenomen van € 1.117.000. Een overschot van € 58.000.

· *Subtotaal Programmabegroting 2023 e.v. ISD BOL*

Het subtotaal van de programmabegroting 2023 e.v. zal worden verwerkt in de Brunssumse 1^e Berap 2022 en begroting 2023.

c. *Argumenten en overwegingen*

In deze paragraaf zal voor de jaarstukken 2021 en de Begroting 2023 e.v. worden ingegaan op de algemene ontwikkelingen, klantaantallen, maatschappelijke participatie en budgetten.

De vertaling naar de financiële consequenties voor Gemeente Brunssum werd gemaakt in onderdeel 3.b.6.

3.c.1. ISD BOL Jaarstukken 2021

Landelijke ontwikkelingen

Het uitbreken van de coronapandemie en de daaropvolgende overheidsmaatregelen hadden (en hebben nog steeds) grote invloed op economie en arbeidsmarkt.

In het tweede kwartaal van 2021 trok de economie flink aan door de opheffing van coronarestricties en de hogere vaccinatiegraad. Met als gevolg dat voor driekwart van de arbeidsmarktregio's geldt dat de economie weer op of boven het niveau van voor de coronacrisis zit.

Regionale ontwikkelingen

Ook Zuid-Limburg kreeg te maken met een forse economische terugslag. In Zuid-Limburg kromp de economie met 4,4% in 2020. Hiermee behoorde Zuid-Limburg tot de 4 regio's waar de economische krimp het sterkst was (landelijk gezien bedroeg de krimp 3,8%) en daarmee was deze situatie vergelijkbaar met de krimp in 2009 als gevolg van de kredietcrisis.

De vrees was dat deze krimp zich zou voortzetten in 2021 maar dat gebeurde niet. Wonderwel herstelde de economie zich begin 2021 en ook in Zuid-Limburg herstelde deze zich, in het tweede kwartaal van 2021 trok de economie in Zuid-Limburg dan ook weer flink aan.

Als gevolg van het instellen van de tweede lockdown nam de werkgelegenheid aan het eind van 2020 opnieuw af. Al met al een werkgelegenheidskrimp van 1,9% (landelijk gezien was er sprake van een banenkrimp van 1,2%).

Ontwikkelingen ISD BOL

Bij de ontwikkeling van de cliëntaantallen van ISD BOL zien wij dat deze ook hebben meegedeind op de landelijke/regionale trends.

De uitbraak van COVID-19 begin 2020 zette de daling van de cliëntaantallen direct onder druk, het jaar 2020 is dan ook afgesloten met een toename van de cliëntaantallen van 3,1%.

Direct aan het begin van het jaar 2021 zagen wij de cliëntaantallen toenemen. De ontwikkelingen die daarop volgden verschillen nogal per gemeente:

- Gemeente Brunssum: na een lichte stijging van de cliëntaantallen aan het begin van het jaar boog dit vanaf eind maart om in een daling;
- Gemeente Beekdaelen: de ontwikkeling van de cliëntaantallen fluctueerde voortdurend rondom de 0%, dan lieten de aantallen een toename zien, een ander moment een afname;
- Gemeente Landgraaf: stegen de cliëntaantallen sterk vanaf het begin van het jaar, vanaf eind juni 2021 was een neergaande lijn te zien.

De ingezette dalende lijn voor de gemeente Brunssum en de gemeente Landgraaf kon worden vastgehouden. En ook voor de gemeente Beekdaelen werd uiteindelijk een positief resultaat (=daling van de cliëntaantallen) gerealiseerd.

Het jaar 2021 is dan ook afgesloten met een afname van de cliëntaantallen van 7,0%.

Per gemeente:

- Gemeente Brunssum: - 9,6%
- Gemeente Beekdaelen: - 3,4%
- Gemeente Landgraaf: - 5,4%

De doelstelling van ISD BOL om een daling van 2% van de cliëntaantallen te realiseren is daarmee ruimschoots gehaald.

4.c.2. Programmabegroting 2023 e.v.

Omvang van het budget BUIG

De laatste jaren daalde het BUIG-budget voor de gemeente Brunssum. Door de Coronacrisis is daar in 2020 verandering in gekomen en is het BUIG-budget voor Brunssum voor 2020 én 2021 naar boven bijgesteld. Vervolgens is het definitieve budget voor 2021 weer naar beneden bijgesteld en is het voorlopige budget voor 2022 (e.v.) weer lager dan het definitieve budget van 2021.

Het budget voor 2022 (e.v.) is het voorlopig vastgestelde budget. In hoeverre het macrobudget vanaf 2022 zal worden bijgesteld is op dit moment nog niet in te schatten.

Voor de omvang van het BUIG-budget (gebundelde uitkering Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004) geeft het ministerie aan de gemeenten geen meerjarenbeschikkingen af. Voor 2023 en de jaren daarna is de begroting daarom gebaseerd op het voorlopig vastgestelde BUIGbudget 2022.

Klantaantallen

In het meerjarenbeleidsplan 2018-2022 van ISD BOL werd er van uit gegaan dat het cliëntenbestand in deze 5 jaar met 10% zou gaan afnemen, dus met zo'n 2% per jaar.

Deze doelstelling is voor de gemeente Brunssum al in het eerste jaar bereikt. De doelstelling van een afname van jaarlijks 2% blijft voor de gemeente Brunssum echter staan!

Het meerjarenbeleidsplan voor de periode 2023-2026 dient voor 1 november 2022 ter goedkeuring en vaststelling te worden voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Voor de begroting 2023 wordt uitgegaan van een daling van de cliëntaantallen van 2%.

Indien nieuwe ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, zullen de prognoses op de ontwikkeling van de cliëntaantallen via de normale Planning & Control-cyclus van ISD BOL aangepast worden.

Brunssum	Realisatie 2021	2022	2023	2024	2025	2026
PW	-9,6%	-2,00%	-2,00%	-	-	-

Absoluut	665	652	639	639	639	639
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Maatschappelijke participatie

De monitoring op de uitgaven voor het minimabeleid blijft ook voor 2023-2026 belangrijk. Bij deze regelingen is immers sprake van openeindregelingen.

Bedrijfsvoering

ISD BOL houdt haar uitgaven scherp in de gaten. Ook stelt men zich voortdurend de vraag of een uitgave noodzakelijk of nuttig is. Tevens zoekt men continu naar manieren om hun bedrijfsvoering efficiënter en daarmee goedkoper uit te kunnen voeren.

Het streven daarbij is om onder het niveau van de (bijgestelde) begrotingen te blijven om daarmee de financiële last voor de deelnemende gemeenten zo laag mogelijk te houden.

d. Opties en keuze

In feite zijn er 3 opties:

1. Bezwaar maken bij het AB van ISD BOL;
2. Geen bezwaar maken en een zienswijze afgeven;
3. Geen bezwaar maken en geen zienswijze afgeven.

Het college adviseert de raad om geen bezwaar te maken en geen zienswijze af te geven (optie 3).

Ambtelijk is aan ISD BOL kenbaar gemaakt dat het voor uw gemeenteraad niet mogelijk is om binnen 2 maanden na verzending van de stukken uw zienswijze te geven. Er is afgesproken dat ISD BOL uw zienswijze per omgaande na de raadsvergadering van 31 mei 2022 ontvangt, waarmee uw zienswijze alsnog wordt meegenomen bij de definitieve vaststelling van de jaarstukken en programmabegroting in het AB van 22 juni 2022.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2022/34
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 2025132

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2022/34;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 april 2022, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

- a. Kennis te hebben genomen van de jaarstukken 2021 en de programmabegroting 2013 e.v. ISD BOL;
- b. ten aanzien van de jaarstukken 2021 en de programmabegroting 2023 e.v. van ISD BOL geen bezwaar en zienswijze in te dienen en ISD BOL hierover conform bijgevoegde brief te informeren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 31 mei 2022.

De Raad vernoemd,

Voorzitter

Griffier